

Assistenten

Tidskrift om personlig assistans i Borås Stad
Årgång 9 • Nummer 1 • 2015

- **Sjuhäradshallen presenteras**
- **Kommentar till Jörgen Oom**
- **Tankar om psykosocial hälsa**
- **Heroma och våra scheman**

Innehållsförteckning

Redaktionellt	sid 5
Erfarenheter från Heroma	sid 6
Referat av Jörgen Ooms föreläsning	sid 8
Syftet med Sjuhäradshallen	sid 11
Sjuhäradshallen i punktform	sid 14
Enhetschefens flyttdagbok	sid 15
Reflektion om psykosocial hälsa	sid 18
Problemet med omöjliga kollegor	sid 19
Diskrimineringslagen ändras	sid 20
Vägen till den vita lådan	sid 21
Kontaktuppgifter	sid 22
Visste du...	sid 24

Tryckning, mars 2015

Borås Kommuntryckeri

På omslagsbilden: När Sjuhäradshallen invigdes lördagen 21 februari stod basket på programmet.

Abdou Ceesay har precis fintat bort Mike Palm och kastat iväg bollen mot korgen.

FOTO: Luis Bozán

● **Kontakta redaktionen!**

Vi är intresserade av att komma i kontakt med personliga assistenter som tycker om att skriva. I tidskriften kan ni publicera insändare, reflektioner, noveller, dikter, notiser, artiklar... - helt anonymt om ni känner för det.

Bara redaktionen vet vilka ni är.

Vi tar också tacksamt emot tips om ämnen som bör behandlas. Enda kravet är att de ska ha med personlig assistans att göra.

0707-29 62 33

Assistenten@boras.se

• Redaktionellt

Knappt har vi blivit bekanta med dokumentationsprogrammet Viva, förrän vi ska ge oss i kast med schemaprogrammet Heroma. Men tydligen finns det ingen anledning till oro. Åtminstone inte om vi får tro Luis Bozans trevliga text i ämnet.

Han arbetar som personlig assistent i Borås Stad och tar från och med detta nummer plats i redaktionen. Det är för övrigt han som tagit bilderna i Sjuhäradshallen, där det spelades basket i samband med att den invigdes.

Sjuhäradshallens möjligheter

Säkert är denna satsning på idrott och hälsa i samklang med justeringen av diskrimineringslagen. Från den 1 januari betraktas nämligen bristande tillgänglighet som en form av diskriminering, vilket vi observerar på sidan 20.

När det gäller Sjuhäradshallen bidrar Marit Scheers Andersson med en ambitiös text om det bakomliggande projektet: Jämlik hälsa för personer med funktionsnedsättning. I en intervju med verksamhetsutvecklaren Catrin Karlsson ger hon den teoretiska bakgrunden, samtidigt som hon skisserar hur det är tänkt rent praktiskt.

Projektet presenteras även i punktform på sidan 14. Förhoppningsvis kan det väcka ett intresse hos dem som står i begrepp att börja träna. Därmed inte sagt att Sjuhäradshallens betydelse som träffpunkt för en intresserad publik ska underskattas.

Apropå nya lokaler: säkert har alla assistenter hunnit besöka det renoverade kontors-

landskapet på Bryggargatan 15 vid det har laget och där träffat sina enhetschefer på den vidsträckta sjätte våningen. Det känns ändå lite käckt att kunna publicera Anette Källéns dagbok från själva flytten.

Och på sidan 21 finns en utförlig beskrivning av hur det går att hitta den smått mytiska vita lådan. Den kan säkert komma till användning.

Psykosociala frågor

Ett referat från Jörgen Ooms välbesökta och uppskattade föreläsning den 2 februari hör till innehållet. Besök gärna peakmotivation.com, för där finns en del intressant material att ladda ner, exempelvis pdf-filer. Det sägs att vissa arbetsgrupper tänker arbeta med det stoffet på sina APT-möten. Vem vill vara sämre?

Troligen kommer psykosociala frågor att bli något av en följetong under året. Daniel Axelsson gör en första reflektion i detta ämne på sidan 18. Sannolikt finns det mer att säga, för arbetet som personlig assistent innebär ofta gruppsociologiska prövningar.

Hur ska exempelvis personer i en arbetsgrupp agera när de blivit övertygade om att en av deras kollegor är direkt olämplig i yrket? Sådant är det förstås omöjligt att prata om. Det är därför vi gör det... ■

Peter Grönborg

Peter Grönborg
Redaktör

Inte så dumt ändå med Heroma

”Nu ska alla vara igång med Heroma” – en mening vi alla snart kan utantill, ett mantra vi kan rabbla i sömnen, eller ett scenario vårt otekniska jag fruktar. Hur det än ligger till så är Heroma ett program som är tänkt att underlätta för oss anställda. Ska underlätta – det vill säga en arbetsbesparing för alla inblandade.

För att komma in i Heroma måste man först logga in på intranätet. Hit hittar man allra längst ner till höger på Borås Stads hemsida, www.boras.se. Det är just att komma in på intranätet som brukar krångla, till mångas förtret. Men om man, efter många om och men, lyckas med inloggningen så blir det desto smidigare att komma in på Heroma. Finner man det omöjligt att logga in på intranätet är det bara att ringa Servicedesk på 033-35 76 00.

Primitivt men grundligt

I intranätet hittar man en länk till Heroma. Trycker man på den kommer man till Heromas inloggningssida och där är det bara att fylla i med de privata inloggningsuppgifter var och en fick för länge sen. Vid första inloggningen fick man ändra sin kod, till en egen som dessutom är konstant. Glömmer man senare av koden eller användarnamnet, ja då ska man ringa närmsta chef eller Heroma-supporten på 033-35 70 35.

Nu... nu är man inne. Man tänker sig att ett nytt universum ska uppenbara sig med moderna gränssnitt och kanske en tredimensionell grafisk utformning, kanske små moln att peka på och dra i – som i en smartphone eller surfplatta. Istället är det lite av en resa bakåt i den digitala tiden; det känns rått, avskalat, primitivt, grundligt utformat. ➤

En användbar app är MinTid. På displayen illustreras hur ett schema i Heroma kan se ut.

Och det ska det vara. Som ett arkivskåp eller en pärm med flikar. Som Windows 3.1. Det kanske ser komplicerat ut på grund av de många olika funktionerna och flikarna, men de olika fönstren har tydliga ändamål. Man hittar de ändamåls-enliga kategorierna samlade högst upp och lite till vänster, och några kategorier till... vilket kan vara förvirrande. Behövs alla? Nej, trycker man på det lilla huset kommer man till CGI Groups hemsida, programtillverkaren. Någon kategori kanske är för chefen, löneadministratören eller chefens chef.

Två användbara appar

Enklast kan ändå tyckas att första gången gå in på Heroma utan ett ärende att uträtta. Titta på fönstren, flikarna, pilarna och symbolerna. Utan ett slutmål blir besöket på Heroma kravlöst och man kan bara vara observant. Klicka på den lilla pilen längst upp till höger i varje litet fönster, vad gör den? Klicka på frågetecknet längst upp till vänster på sidan, vad gör det? När första chocken lagt sig, när man blivit van vid vad man ser kan man börja använda programmet.

Har ni många olika papper med olika funktioner? Ett papper för turbyte, ett för tjänstledighet, ett för månadsanställda, ett för timanställda (vikarier), och många fler. Har det kanske hänt att det specifika pappret saknas när man behöver det. Det är här Heroma kliver in och påpekar att vi inte behöver alla dessa papper längre. Alla dessa funktioner tar Heroma hand om. Turbyte med en kollega? Heroma fixar. Flytande tid? Heroma fixar.

Månadsrapport? Den är redan klar i Heroma... man behöver inte ens fylla i sina normala turer.

Trots den estetiska liknelsen med Windows 3.1 hänger ett av världens största IT-företag uppenbart med i tiden. I appen MinTid kan du se ditt schema, anmäla sjukfrånvaro och ansöka om ledighet medan du i appen MinLön kan se transaktioner ner i detalj och se kommande lön. MinTid och MinLön hittar du i Appstore för Iphone eller Play för Android – båda är gratis.

Administrativa förpliktelser

Och nu när alla slutligen har kommit igång med Heroma upptäcker man att ja, det var ju inte så dumt ändå. Vi slipper fylla i papper till höger och vänster, för än det ena än det andra. Vi loggar helt enkelt in, letar upp ändamålsenligt ärende och efter några klick på musen har vi utfört en del av våra administrativa förpliktelser eller önskemål. Snipp snapp snut, så var Heroma-sagan slut. För den här gången. ■

Luis Bozán

Tänkvärdheter i en rasande fart

Han drog in som en vårvind på Folkans scen. Talaren, psykologen och hypnotisören Jörgen Oom. Hans föreläsning kretsade kring idéer om vad som krävs för att våga vara bäst, ett ämne som engagerat honom länge.

Måndagen 2 februari gästade han Borås. Han lanserades som en ”julklapp” från ledningen för Sociala omsorgsförvaltningen, som tack för det arbete alla medarbetare bidragit med under 2014. Någon annan skulle kanske haft svårt att motsvara förväntningar av det slaget - inte Jörgen Oom!

Mycket av hans inspirerande lidelse kan troligen förklaras av erfarenheter han gjorde tidigt i sin karriär som psykolog. Mötet med uppgivna, livströtta och drogmissbrukande tonåringar fick honom att fundera mycket över vad som driver in människor i mentala återvändsgränder.

Hyllar Ingvar Kamprad

Han uppehåller sig dock inte gärna vid sociologiska teorier och förklaringar, utan fokuserar istället på den enskilda individens ansvar. Det råder heller ingen tvekan om att han hör hemma på politikens högerkant.

Referenser till framgångsrika exempel från det fria företagandets arena förekom

Förvaltningschef Annika Andersson tillsammans med gästföreläsaren och ”julklappen” Jörgen Oom.

FOTO PETER GRÖNBORG

rikligt i hans tal, särskilt till Ingvar Kamprad och IKEA. I Jörgen Ooms värld framstår marknadsliberalismen som en naturgiven mall för hur ett samhälle bör organiseras.

Men från en sådan ideologisk plattform går det att säga många intressanta och tankeväckande saker om hur människor betar sig. Särskilt om man är exceptionellt verbalt begåvad och har ett artistiskt förhållningssätt till scenen. ►

Jörgen Oom tillsammans med det "citat" han tycks fästa störst avseende vid.

Jörgen Oom liknar mer en opinionsbildare som använder ståuppkomik för att påverka, än en vetenskapsman. Hans uppdrag är ju heller inte i första hand att beskriva verkligheten, utan att skissera upp vägar för att i bästa fall förändra den.

En stor inspiratör för honom har Astrid Lindgren varit, det mod hennes hjältar visar upp. Trots stor rädsla litat de på sin magkänsla, söker sig till och kämpar för det rätta. Jörgen Oom berättar med förtjusning om sitt samarbete med den världsberömda författaren.

För att bli framgångsrik inom ett gebit krävs förstås både kunskap och uthållighet. Men ofta är det rätt mental inställning (RMI) som faller det slutgiltiga avgörandet. Det vet Jörgen Oom mycket om, då han arbetat som idrottspsykolog åt tennisspelaren och före detta världset Stefan Edberg, med flera.

Anekdoter och satir

Oftast är det en dålig idé att på förhand fastställa vad som är möjligt och inte.

Detta illustrerar Jörgen Oom genom att peka på den tekniska utvecklingen. Det fanns ju till exempel en tid då det ansågs som otänkbart för människan att flyga.

Vissa saker går möjligen inte att påverka. Men ligger det inte något komiskt i att ha en negativ inställning till det oundvikliga? Bättre i så fall att fokusera på sådant som det är möjligt att göra något åt.

Bevisligen beror många svårigheter och hinder på mentala blockeringar och dåliga vanor. Sådant kan det vara svårt att justera och ändra på, men det är troligen lättare att ändra på osunda attityder är att förflytta ett berg.

Jörgen Oom har mycket intressant att säga i detta ämne. Han använder ofta anekdoter och smått satiriska vinklingar för att illustrera vad han vill säga. Han lyfter till exempel fram sådant som atmosfär. Hur sannolikt är det att någon skulle lyckas med att gnälla sig till en god stämning? ►

Den som vill förändra attityder har ett intressant psykologiskt faktum att brottas med. När en positiv och en negativ tanke möts, så har det visat sig att det alltid är den senare som vinner. I detta fall tar inte ytterligheterna ut varandra.

Alla som fått 90 procent beröm och 10 procent kritik kan vittna om vad det är de kommer ihåg... Det krävs medvetenhet och beprövade strategier för att komma till rätta med den sortens problematik.

En annan sak som Jörgen Ooms lyfter fram är människans tendens att skylla ifrån sig, vilket har en passiviserande effekt. Istället för att försöka lösa ett problem eller förändra något som är dåligt, tenderar människan istället att lägga skulden på organisationen, cheferna, politikerna, EU...

Livsfilosofiska slogans

För att anvisa en väg ut ur dilemman av detta slag, uppehåller sig Jörgen Oom länge vid den så kallade initiativstegen. På den lägsta nivån befinner sig en person som klagar och söker fel, som väntar på lösningsdirektiv eller i bästa

fall ber om en lösning. Mer företagsam är den som föreslår en lösning, som börjar agera och söka stöd.

Någon annan är djärvare än så, nöjer sig inte med att stämma av då och då, utan tar egna initiativ utan att fråga. Stadierna kan illustreras med vilka pronomen personerna ifråga använder. Medan de oföretagsamma säger "dom" och "någon", säger de företagsamma "vi" och "jag".

Jörgen Oom levererar tankvärdheter och perspektiv i en rasande fart. Hans föreläsning är späckad med formuleringar som med fördel kan brytas ut ur sitt sammanhang och användas som livsfilosofiska slogans, till exempel: "Framtiden kommer av sig själv, framsteg får man ordna på egen hand." ■

Peter Grönborg

NOT: Jörgen Oom gjorde starkt intryck på publiken. Många har framfört önskemål om att gå vidare, att tillsammans fördjupa sig i och diskutera det han hade att säga. Varför inte på ett APT-möte? Dessbättre finns det en hel del material att ladda ner från www.peakmotivation.com.

FOTO PETER GRÖNBORG

Jörgen Oom lockade en stor publik till Folkan, både på förmiddagen och eftermiddagen

En livlig mötesplats utan krav

Fritids- och folkhälsoförvaltningen inom Borås stad startade projektet ”Jämlig hälsa för personer med funktionsnedsättning”. Det drivs i samarbete med Sociala omsorgsförvaltningen, FUB Borås, Borås Gymnastik-sällskap och Friskis och Svettis, Borås har fått medel för projektet hos Arvsfonden.

Fritids- och folkhälsoförvaltningen har som uppgift i det här projektet, som startade 1 mars, att fylla Sjuhäradshallen med innehåll för personer med funktionsnedsättning.

Förmågan att motivera

Rollen som Socialförvaltningen har tagit på sig, som en del av projektet, är att få in ett ”coachande förhållningssätt”, en form av motiverande samtal. Det gäller arbetssättet som personalen har som arbetar direkt med brukarna, till exempel habiliteringspersonal och personliga assistenter. Att motivera och stötta till fritidsaktiviteter.

Catrin Karlssons roll som verksamhetsutvecklare är att samordna. Projektledaren som håller i hela projektet är Ulrika Lindstedt.

Catrin Karlsson har varit i kontakt med gruppboenden och andra och frågat hur personalen stöttar till fritidsaktiviteter. Hon förstod i och med detta att det behövs byggas på med mer metoder.

Den stora frågan för personalen är: ”Hur gör jag för att motivera?”. Catrin Karlsson såg att skillnaderna är stora hos personalen vad gäller förmågan att motivera. En del är skickliga på att motivera, coacha och stötta medan andra har svårare för detta.

Stockholm inspirerar

Att ”det handlar om att reflektera över sig själv och hur jag gör och hur jag agerar i mitt bemötande”, ungefär – ”Som jag frågar, får jag svar”.

Catrin Karlsson berättar att coaching som metod, enligt boken ”Coachingtrappan” av Hilmar Thór Hilmarsson, fungerar väldigt väl. Denna metod har använts i ett projekt som drivits av Stockholms stad och det gav väldigt gott resultat. ►

FOTO Marit Scheers-Andersson

Catrin Karlsson, verksamhetsutvecklare

Catrin Karlsson hänvisar till skriften ”En väg till bättre hälsa – om coachning till aktivare liv”, som är underlag till projektet. Den är utarbetad av Habilitering och Hälsa, Stockholms läns landsting.

I Sjuhäradshallen kommer en hälsopedagog, David Mattsson att vara anställd på heltid under två år och kommer att driva delprojektet på sociala omsorgsförvaltningen. Dessutom kommer åtta stycken hälsocoacher (från olika delar av förvaltningen) att utbildas.

Många som samarbetar

De kommer att få en utbildning för att bli internutbildare. De ska i sin tur sedan utbilda annan personal inom förvaltningen. En instruktör och två värdar ur målgruppen ska arbeta i Sjuhäradshallen.

Dessa tre personer anställs av Borås Gymnastiksällskap. (Dessa tjänster kommer ut inom kort.) Det är alltså ett samverkansprojekt – ett försök att få med föreningarna i större utsträckning. Därmed känns det naturligt att denna förening är med och styr i projektet.

Friskis och svettis kommer också att vara med och styra och förhoppningsvis utöka sin verksamhet. Ett framsteg skulle vara att någon med funktionsnedsättning skulle utvecklas så mycket att den personen skulle kunna vara ledare för en grupp.

Det gäller att ge möjligheter till utveckling. Det är just detta som oftast saknas i samhället, att det inte är hindret hos mig själv utan det är hindret i samhället som gör att jag inte kan ta del av det som finns.

Idrottsskolan, som har olika inriktningar som möter personer med olika funktionsnedsättningar, kommer att vara den största delen av projektet.

Hörbara bollar

Coachningen är till för att få de inaktiva personerna att vilja och våga gå till Sjuhäradshallen, att våga prova. Det kan finnas många orsaker till att säga nej, som på grund av dålig erfarenheter eller att man inte vet vad det är för något.

Exempel på aktivitet är racketsporten Showdown med hörbara bollar för synskadade och seende. ►

Abdou Ceesay ger Mike Palm en lektion i hur man spelar basket.

FOTO Luis Bredin

Abdou Ceesay siktar högt, med skruv

Sjuhäradshallen ska också vara en mötesplats – en träffpunkt. Det ska finnas ett fik, som erbjuder hälsosammare alternativ än vanliga fik.

Kostpedagogen Birgitta Toll kommer att vara tillgänglig. Hon är bra på att förklara sambandet hälsa och vad man äter, på att beskriva på ett lättförståeligt sätt vad maten innehåller. Vad som händer med kroppen när man tränar? Sömnens betydelse.

Projektet jobbar också för att hjälpa föreningar att bli bättre på att ta emot,

förstå och stötta personer med funktionsnedsättning, i befintlig grupp eller som en ny grupp – i Sjuhäradshallen eller någon annanstans.

I det stora hela handlar det om att göra Borås med tillgängligt för personer med funktionsnedsättning.

Får vara sig själv

Catrin Karlsson poängterar att det finns en referensgrupp. När idrottsskolan utvecklas och nya saker plockas fram, så finns denna referensgrupp som kan testa och tala om vad som inte fungerar, innan verksamheten drar igång.

När två år har gått ska kunskapen finnas i förvaltningen – ett förhållningssätt och ett bra verktyg att ha med sig i arbetet med brukarna.

Sammanfattningsvis avslutar Catrin Karlsson med att beskriva Sjuhäradshallen som en Mötesplats utan krav – en plats där man kan få vara sig själv och må bra. ■

Marit Scheers Andersson

Viktiga punkter på programmet

Det projekt som Borås Stad har startat heter alltså "Jämlik hälsa för personer med funktionsnedsättning". Det ska främja möjligheterna till en aktiv fritid för personer med funktionsnedsättning. Det ska vara en kombinerad satsning kring idrott och hälsa.

I Borås Stad finns ett mycket begränsat utbud av idrott för människor med funktionsnedsättning. Efter många år av diskussioner har Sjuhäradshallen nu genomgått en ombyggnad för att bli tillgänglig för dessa grupper.

Motionshallen har anpassats så långt det är möjligt. Syftet är att främja möjligheterna till en aktiv fritid. Man ska kunna mötas på lika villkor, utöva idrott och andra aktiviteter som bidrar till en ökad hälsa.

Många personer med funktionsnedsättning har en avsevärd sämre självupplevd hälsa än övriga. En av anledningarna är att många har för liten eller ingen vana att röra på sig.

Kontakten med det utbud av aktiviteter och träningsmetoder som finns är liten. Överkonsumtion av mat är vanligt förekommande. Övervikt och fetma är mycket större hos personer med utvecklingsstörning än hos övriga befolkningen.

Borås stads kombinerade satsning kring idrott och hälsa för personer med funktionsnedsättning är unik.

Följande har planerats:

- Att idrottsskola ska finnas
- Att hälsocoachning ska vara kopplat till idrottsskolan.
- Att det ska vara möjligt att utöva idrott med instruktör dagtid för personer som kommer från Särskola eller boende med särskilt stöd.
- Att genomföra utvärdering av förändring av hälsan.

Målsättningen är:

- Att personal såsom fritidsledare, sjukgymnast, terapeut etcetera ska vara tillgänglig.
- Att det ska finnas möjlighet till socialt umgänge för barn.
- Att fotboll och innebandy som redan finns kan fortsätta fast på bättre tider.
- Att det finns tillgång till motion under ledning och mer information om kost.
- Att det finns stöd och tillsyn under aktivitet
- Att det ska finnas möjlighet till styrketräning med stöd av ledare
- Att det ska finnas ett aktivitetsutbud: En träningsgrupp/ungdomsgrupp inomhus 1-2 ggr/vecka med motorik- och funktionsträning, styrketräning och bollspel med 1-3 ledare per gång som har kunskap om olika funktionshinder och som kan anpassa träning och göra den inspirerande för ungdomarna.
- Att det ska finnas möjlighet till berikad fritid under kontrollerade former utan tävlingshets.
- Att det ska finnas gruppt aktiviteter som "sporrar" till fortsatt utövande. ■

Marit Scheers Andersson

Enhetschefens dagbok om flytten

Den 12 januari flyttade administrationen för Sociala Omsorgsförvaltningen in i de renoverade lokalerna på Bryggaregatan. Nedan följer vi skeendet via Anette Källéns dagbok. Hon är enhetschef inom funktionshinderverksamheten.

2014-17-17
En morgon strax före jul. Som ni ser börjar det dra ihop sig. Det sitter ingen sladd i kontakten. Det vita skåpet är fyllt av mappar. Det skulle vidare till arkivet. Lite sentimental blir jag när jag ser den blåa stolen. Tänk

där satt jag i tolv år... Var är den nu? Jag har hört att den står på våning fem. Kanske att jag går och hälsar på någon gång.

2015-01-05
De orangea kartongerna har kommit. Jaha, bara att packa. Det var oundvikligt. Samtidigt gjorde det ont i mig. Jag som gärna sparar på så mycket saker. Sådant som andra tycker är onödigt. Vi hade stränga order

om att det vi tog med oss skulle få plats i ett skåp av en fastställd storlek.

2015-01-09
Knappt några möbler kvar. Skrivbordet töms. Alla tillbehör som hör till datorn placeras i plastpåsar. Allt är väldigt väl uträknat. Det måste jag erkänna. Jag tittar ut en sista gång genom fönstret. Jag ser Stadsparken och Viskan. Livet går vidare. ►

2015-01-09

Inte sista dagen med gänget, men troligen sista gången vi samlas i just den här korridoren. Så många minnen. Så mycket som har hänt. Glada är de i alla fall, kollegorna Ammie Örtlund, Mia Smith och Anna-Maria Svedberg. Hallå därborta!

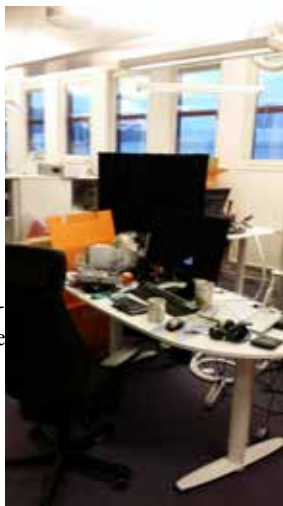
2015-01-12

Kartongerna lyser som solar, men det är med blandade känslor vi öppnar dem. Inte som julklappar direkt. Klockan är nu kvart i tio. Jag flyttar över innehållet i de fyra kartonger som tillhör mig i det vita skåpet. Det är brukarpärmar, beslut från Försäkringskassan, anställningsavtal, scheman, med mera. ►

2015-01-12

Flyttfirman gjorde ett bra jobb över helgen. När vi kom till de nya lokalerna på måndagen var allt på plats - på exakt rätt ställe dessutom. Vad jag vet har heller ingenting försvunnit. Inte den minsta pryl. Ingen har i alla fall sagt något. Och där står det nya skrivbordet. Inte svårt att fylla det precis. Jag tar en kopp kaffe och provsitter stolen.

2015-01-12

Klockan är 11.00. Det börjar likna något. Men det gäller att koppla ihop alla tillbehör och sladdar som har med datorn att göra. Hur många mail ligger och väntar på att bli lästa?

2015-03-05

Strax före klockan åtta på morgonen, dagen efter att vi möblerat om. Istället för tre arbetsplatser i en triangel, har det nu blivit så att vi sitter två och två, mitt emot varandra. Mycket tid tillbringar vi också i de tysta rummen i närheten. Tanken är att vi ska ta med oss våra bärbara telefoner och datorer dit. Men än så länge är vi allt för bundna vid den fasta telefonen och den stationära datorn. På

sikt kommer det att bli ändring på det. Så även om flyttningen är klar, så känns det fortfarande som att vi befinner oss i en övergångsperiod. Alla rutiner har inte satt sig.

2015-03-05

Och någonstans långt därborta kan jag skymta konturerna av en person. Är det möjligen min chef? ■

Anette Källén

Att bibehålla en god arbetsmiljö

Hur uppnår man en god arbetsmiljö?
Hur får man samtliga att må bra på sin arbetsplats?

Jag vill påpeka att detta på något sätt inte är en manual som visar hur man skall göra. Det finns alltså inga rätt eller fel här utan det är mina tankar och idéer om hur jag tycker det bör fungera. Jag har tänkt fokusera på den psykiska arbetsmiljön och inte den fysiska.

Det är av yttersta vikt att man har en öppen kommunikation i en arbetsgrupp och behandlar alla med respekt. Det finns få problem som inte går att lösa om man kommunicerar på rätt sätt. Det är troligen även så att det är få problem som ens skulle uppstå om kommunikationen var bra från start.

Att våga testa

APT är en viktig del i att utveckla gruppen och dessutom ventilerar saker som sker på arbetet. Det är viktigt att man ger alla möjlighet att yttra sig och inte låter enstaka hålla låda. Här blir självklar chefens roll central.

Det är viktigt att man i en arbetsgrupp drar åt samma håll, att man har ett gemensamt mål och inte ser till egna behov utan till brukarens behov. Detta märks ofta av andra i gruppen och kan skapa irritation.

Det händer att någon bortser från brukaren och istället ser till sig själv, exempelvis genom att inte vilja göra vissa saker och därför lägger över uppgifter på andra i gruppen. Det finns en stor risk att den personen själv inte är medveten om sitt beteende. I så fall kan problemet lösas genom att du själv på ett pedagogiskt sätt påpekar detta för personen i fråga.

Att våga testa nya saker är en sak jag gärna gör. Det är också något jag tycker man alltid skall göra. Man vet inte om något fungerar förrän man provat.

Kanske har man provat något liknande för länge sedan och utgår då från att det inte kommer fungera nu heller. Men det kan mycket väl vara så att saker har förändrats till det bättre på de antal år som passerat.

Det är viktigt både för brukaren och personalen att utvecklas. Detta är ett sätt att göra det på, ett annat är att det ibland kommer ny personal till gruppen, exempelvis extrapersonal. Vikarier kan ibland komma med nya och goda idéer som vi inte ens ägnat en tanke åt.

Glöm inte att berömma

Det finns självklart fler saker som man kan göra för att alla skall må bra och trivas på arbetet och i gruppen. Ni gör vad ni vill med dessa tankar. Men kom dock ihåg att alla är vi lika viktiga för att saker skall fungera. Vi bidrar alla med något.

Tala om för dina kollegor när de gör saker som inte är bra, så att de kan ändra på dem. Men glöm för allt i världen inte att tala om när de gör något bra. På så vis kommer vi alla känna oss behövda och duktiga - vilket vi också är! ■

Daniel Axelsson

Problemet med omöjliga kollegor

På senare tid har redaktionen diskuterat en obehaglig sida av att vara personlig assistent. Hur ska personer i en arbetsgrupp agera när de blivit övertygade om att en av deras kollegor är direkt olämplig i yrket?

Ämnen av det här slaget talar man inte gärna om. Till att börja med kan det vara svårt att värdera hur pass bra eller dåligt någon utför sitt arbete. Att hitta lämpliga kriterier för hur kvalitet ska mätas inom vård och omsorg kunde vara ämne för flera seminarier.

Dessutom förekommer det intriger och konflikter inom arbetsgrupperna. Det gör att omdömena hos dem som uttalar sig om varandra ofta är extremt subjektiva. Ibland kan förklaringen till att någon blir kritiserad bero på mobbning, snarare än på bevisbara försummelser.

Chefen fick inget veta

Därför är det oftast en sund reaktion att ta parti för den som blir utsatt för sina arbetskamraters missaktning. Genom att hjälpa och stöda den svaga parten bör det vara möjligt att hitta en väg till försoning och förbättrade villkor.

Mer komplicerat blir det först om kritiken av kollegan är befogad. För en personlig assistents lojaliteter måste i första hand ligga hos brukaren. Om det förekommer brister i vården så duger det inte att titta åt andra hållet.

I många yrken behöver aldrig situationer av det här slaget uppstå, då de utövas i närvaro av en chef. Så sker sällan inom personlig assistans. Där hör det till ovanligheten att de anställda träffar sina chefer mer än i samband med APT-möten, lönesamtal och liknande.

Enhetscheferna är alltså enormt beroende av att få information från de personliga assistenterna för att på bästa sätt bevaka brukarnas intressen. I detta ligger förstås en väldig olust - vem vill agera angivare mot en arbetskamrat?

Välbekant är historien om hur den omöjliga vikarien blev anställd. Eftersom de anställda hade behov av att vara lediga vid sjukdom och semester, var de glada att någon överhuvudtaget ställde upp. Det arbete som vikarien ifråga utförde var dock under all kritik.

Men eftersom deras chef aldrig fick veta något om detta, hände det sig att personen så småningom fick en anställning hos gruppen i fråga. Det ställde till med en rad problem under åren som följde.

Fortsättning följer

Det kan räcka med det exemplet för att betydelsen av och syftet med ”rapporteringsplikten” ska bli tydlig. En förutsättning för att en enhetschef ska kunna ta ansvar för frågor av detta slag är att denne fått tillgång till vederhäftig information.

Under året kommer vi att ta upp denna fråga på nytt, i förhoppning om att kunna formulera en sorts manual för hur problemen ska hanteras. Vi kommer exempelvis be en personalsekretärare och en representant för facket att yttra sig. ■

Peter Grönborg

Lag för ökad tillgänglighet

Från och med 1 januari 2015 ingår bristande tillgänglighet som en form av diskriminering i diskrimineringslagen. Lagändringen ska bidra till att öka tillgängligheten i samhället så att människor med funktionsnedsättning kan delta på likvärdiga villkor.

– Det nya förbudet mot diskriminering är en viktig signal till samhällets aktörer om att det är hög tid att göra samhället tillgängligt så att alla oavsett funktionsförmåga kan delta på likvärdiga villkor, säger Agneta Broberg, diskrimineringsombudsman.

Många anmälningar till DO handlar om att människor med funktionsnedsättning upplever att de utesluts på grund av bristande tillgänglighet. Det kan vara hinder i den fysiska miljön till exempel i butiker, på tåg och i restauranger. Andra exempel är när personer inte får tillgång till hjälpmedel som de behöver på jobbet eller i skolan.

Det har sedan länge funnits lagar, förordningar och föreskrifter som syftar till att skapa ett samhälle tillgängligt för alla, till exempel plan- och bygglagen, skollagen och EU-förordningar.

– Det nya förbudet är tänkt att komplettera och stärka de lagar och andra regler som redan finns om tillgänglighet, säger Agneta Broberg.

Flera konventioner och andra internationella åtaganden ställer krav på tillgänglighet. Mest aktuell i den här frågan är FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som Sverige har ratificerat (antagit). Det betyder att Sverige är juridiskt bundet av konventionens innehåll.

– Att kunna delta i samhället oavsett funktionsförmåga på likvärdiga villkor är en grundläggande mänsklig rättighet. Därför är det viktigt att vi alla tillsammans arbetar för att öka tillgängligheten i samhället, säger Agneta Broberg. ■

NOT: *Texten är en lätt redigering av ett pressmeddelande från Diskrimineringsombudsmannen (DO).*

FOTO: DO:s pressföret

Skidbacken tycks vara tillgänglig ändå. Hej vad det går!

Konsten att hitta den vita lådan

Ibland kan det vara svårt att nå enhetscheferna för Funktionshinderverksamheten. Det säkerhetstänkande som präglar Vulcanus-huset hindrar stundtals spontana besök. Därför finns det numera en vit låda i porten, där det går att placera månadsrapporter och liknande. Här ett litet "bildspel" som lär ut var lådan ifråga befinner sig.

1. Först och främst gäller det för dig att hitta rätt gata. Den heter Bryggaregatan.

2. Ingången till Funktionshinderverksamheten hittar du på Bryggaregatan 15, mitt emot Brygghuset.

3. Direkt efter att du öppnat porten ser du en stor tvåa på en pelare. Ta sikte på den och gå upp för trappan.

4. Till vänster om pelaren och tvåan befinner sig den vita lådan. Jaha, så enkelt var det.

ASSISTENTEN

Tidskrift om personlig assistans i Borås Stad
ISSN 1653—6983

Redaktör

Peter Grönborg

Telefon

0707-29 62 33

E-post

Assistenten@boras.se

Redaktionskommitté

Daniel Axelsson

Luis Bozán

Helene Blomquist

Lena Hedberg

Lize Hällzon

Caroline Johansson

Anette Källén

Sebastian Nydén

Petri Pitkänen

Marit Scheers Andersson

Fotograf

Sven-Bertil Salomonsson

Grafisk form

Annika Sandahl

Ansvarig utgivare

Sebastian Nydén

Adress

Assistenten

Sociala omsorgsförvaltningen

Borås Stad

501 80 Borås

Visste du...

.. att Sjuhäradshallen invigdes den 21 februari? Den ska främja hälsan för personer med funktionsnedsättningar samt ge dem en mötesplats.

... att hela funktionshinderverksamheten har flyttat till Vulcanus?

... att O-ringen är i Borås den 18-24 juli och att tävlingen är tillgänglig för alla?

... att en ny diskrimineringslag angående bristande tillgänglighet började gälla 1 januari?

... att det inte är tillåtet att på sociala medier skriva och berätta om eller ta kort på brukaren?

... att Träffpunkt Simonsland invigs den 17 april?

BORÅS STAD

ASSISTENTEN

TIDSKRIFT OM PERSONLIG ASSISTANS I BORÅS STAD

ADRESS Sociala omsorgsförvaltningen, Borås Stad, 501 80 Borås

TELEFON 0707-29 62 33 E-POST Assistenten@boras.se